

U izvještajnom razdoblju I – IX 2009. godine središnja Služba za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar je na temelju vlastitih podataka i podataka podružnica po općinama, podataka odjela privrede općinskih vijeća, podataka Fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja i statističkih podataka sačinila Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona Mostar za 2008. godinu i razdoblje tri i šest mjeseci 2009. godine, kao i Program rada Službe za 2009. godinu koji su usvojeni od strane Upravnog vijeća.

U promatranom razdoblju Upravno vijeće Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar održalo je šest sjednica na kojima je: usvojen Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2008. godini, kao i financijski izvještaj za tri i šest mjeseci ove godine, usvojena je Informacija o istraživanju tržišta rada, usvojena je Informacija o financijskom stanju Službe u siječnju 2009. kao i pitanje dalje isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima, donesena je odluka o umanjenju iznosa novčane naknada temeljem prestanka radnog odnosa.

Predstavnici Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar su u više navrata, zajedno sa drugim sudionicima, a u organizaciji Federalnog zavoda za zapošljavanje, razmatrali problematiku primjene Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, kao i aktivnosti u svezi isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima u ovom razdoblju.

Krajem travnja u Sarajevu je održana IV direktorska konferencija Centra javnih službi za zapošljavanje jugoistočne Europe. U „AVAZ Business Centru“ Sarajevo održana je svečana odjela certifikata ISO 9001 : 2000 županijskim službama za zapošljavanje i Federalnom zavodu za zapošljavanje.

U izvještajnom razdoblju realizirano je više posjeta Zavodima za zapošljavanje Hrvatske i Crne Gore s ciljem upoznavanja s radom u zapošljavanju susjednih zemalja, uspostavljanje poslovne suradnje i prenošenja dobrih iskustava.

U ovom razdoblju tiskano je devet brojeva «Statističkog biltena» i tri broja Informativnog pregleda „Zapošljavanje“.

Najvažniji poslovi Službe realizirani u ovom razdoblju odnose se na sljedeće:

1. Posredovanje u zapošljavanju

Poduzeća su tijekom devet mjeseci podnijela prijave potreba za 703 djelatnika. To je četiri i po puta više nego u istom razdoblju prošle godine. Na neodređeno vrijeme iskazane su potrebe za 293 djelatnika ili tri i po puta više nego u istom razdoblju prošle godine.

Sa evidencije je brisano zbog zaposlenja u ranijem razdoblju 3.024 djelatnika, od čega 1.432 žene. U odnosu na isto razdoblje prošle godine to je manje za 7,1% ili za 232 osobe.

Istodobno je za devet mjeseci evidentirano 3.157 prestanaka radnog odnosa.

Aktivnosti na posredovanju u zapošljavanju provođene su u okviru redovitih zadataka Službe predviđenih Statutom i Programom rada za 2009. godinu.

Održavaju se redoviti kontakti sa biroima – podružnicama u cilju međumjesnog posredovanja na zahtjeve poslodavaca koji svoje zahtjeve za radnom snagom ne mogu zadovoljiti na području podružnice na kojoj obavljaju svoju djelatnost. Služba je po takvim zahtjevima davala razne podatke, listinge nezaposlenih osoba za različita zanimanja kao i druge informacije potrebne za zadovoljenje potreba poslodavca za radnom snagom.

U tekućem razdoblju Služba je kontaktirala i opslužila 25 poslodavaca kroz dostave potrebnih informacija i listinga nezaposlenih za različita zanimanja.

U okviru međudržavnog posredovanja, Služba održava redovite kontakte i razmjenjuje informacije sa Agencijom za rad i zapošljavanje BiH u svezi zapošljavanja u inozemstvu.

Uglavnom radi se o posredovanju u zapošljavanju naših radnika u Sloveniji i Hrvatskoj, ali zbog poznatih problema oko nepostojanja međudržavnih sporazuma u oblasti zapošljavanja, efekti ovog posredovanja su zanemarljivo mali. Uglavnom se radi o posredovanju u zapošljavanju za zanimanja ugostiteljske i građevinske struke.

U cilju praćenja odobrenih sredstava za sufinanciranje zapošljavanja, podružnice – biroi su redovno dostavljali izvještaje o poštivanju preuzetih obveza po osnovu odobrenih sredstava, na osnovu kojih su se poduzimale daljnje radnje predviđene ugovorom.

Redovito su dostavljani razni podaci nadležnim institucijama županija, općina kao i međunarodnim organizacijama koje se bave problematikom zapošljavanja.

U ovom razdoblju, Služba se uglavnom orijentirala na praćenje, kontrolu i realizaciju pokrenutih programa tržišta rada iz 2008. godine.

Nažalost, u F BiH je već u toku 2008. godine došlo do ugrožavanja programa aktivnih mjera zapošljavanja zbog primjene Zakona o pravima razvojačenih branitelja, a u ovom kvartalu došlo do potpune obustave ovih programa. Sredstva predviđena za aktivne mjere u zapošljavanju su preusmjerena za isplatu obveza prema braniteljima, te ukoliko ne dođe do izmjene ovog Zakona, poticaji u zapošljavanju će u potpunosti izostati u ovoj godini.

Zaključno sa prošlom godinom je također istekao rok važenja Drugog projekta podrške u zapošljavanju (SESP) koji se financira iz kredita Svjetske banke, a potpisivanje novog sporazuma za naredno razdoblje je potpuno neizvjesno.

Također, od 1. siječnja ove godine došlo je do smanjenja stope izdvajanja za nezaposlene sa 2,5% na 2%, tako da je i to utjecalo na nedostatak sredstava za aktivne mjere u zapošljavanju.

Očito je da se Služba za zapošljavanje u ovakvim uvjetima ne može sama nositi sa problemom nezaposlenosti, prvo zbog nedostatka sredstava, a drugo zbog sve većeg opterećenja Službe izdvajanjima za socijalne programe (zdravstveno osiguranje nezaposlenih, naknade razvojačenim, dokup staža, zbrinjavanje viška radnika zbog stečaja itd.).

Zbog nedostatka sredstava za aktivnu politiku zapošljavanja u novije vrijeme se sve više ističe Federalni zavod za zapošljavanje koji sve više provodi programe zapošljavanja za F BiH, iako za to nema zakonsko uporište niti mogućnost. U takvim okolnostima, Službe za zapošljavanje se lišavaju osnovne zadaće po Zakonu o posredovanju u zapošljavanju odnosno pokretanju programa za poticaj zapošljavanja za koje je jedino i nadležna.

Federalni zavod za zapošljavanje u razdoblju od 01.06.2009. do 30.09.2009., objavio tri Javna poziva za učešće u programima sufinansiranja zapošljavanja osoba sa evidencije Službi za zapošljavanje u F BiH.

Prvi Javni poziv odnosio se na učešće u Programu sufinansiranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva.

Po okončanju provedbe ovog Programa odobrena su finansijska sredstva u iznosu 155.700,00 KM za zapošljavanje 44 mlade osobe bez radnog iskustva i to: 14 KV radnika, 9 osoba SSS-e, 3 osobe VŠS-e i 18 osoba VSS-e.

Drugim Programom, samozapošljavanja i zapošljavanja povratnika u 2009. godini, odobrena su sredstva za samozapošljavanje 9 povratnika u iznosu 44.000,00 KM i zapošljavanje 8 povratnika u iznosu 24.000,00 KM.

Postupak provedbe trećeg Programa tj. zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u 2009. godini je u tijeku.

Uloga Službe za zapošljavanje u realizaciji provedenih programa je samo koordinirajuća, bez ikakva utjecaja na izbor i realizaciju odgovarajućeg programa.

Zbog navedenih problema, Služba je u okviru svojih zakonskih obveza aktivno radila na provođenju drugih mjera aktivne politike u zapošljavanju koje ne iziskuju veća novčana izdvajanja, što će biti stalna aktivnost u narednom razdoblju.

Između ostalog, navodimo sljedeće aktivnosti:

1. U Neumu je održan Forum za traženje partnera za prekograničnu suradnju, kao priprema za predstojeći natječaj za dodjelu grantova Europske unije, u okviru programa prekogranične suradnje između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske. Forumu su prisustvovali potencijalni partneri iz obje zemlje, te se diskutiralo o mogućnostima pristupa budućim grantovima.
2. Predstavnik Službe, kao član Komisije za analizu dosadašnjih aktivnosti na realizaciji projekta "Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju mjera aktivne politike zapošljavanja" i ocjenu mogućnosti uvođenja dodatnih aktivnosti obuke, prisustvovao je sastanku spomenute Komisije u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje. Razmatran je prijedlog proširenja projekta, te su izvedeni zaključci o dosadašnjem radu, i prijedlozi za budući rad. Ocjena Komisije je dostavljena direktorima Federalnog zavoda za zapošljavanje i županijskih službi za zapošljavanje.
3. U posjetu Službi došli su predstavnici PIU SESER-a, u svrhu monitoringa načina provođenja Projekta zapošljavanja osoba starijih od 40 godine, te su tom prilikom izrazili zadovoljstvo viđenim i istakli efikasnost u radu.
4. Posjeta Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područna služba Dubrovnik. Cilj posjete bio je upoznavanje sa radom u sektoru zapošljavanja u susjednoj državi, prenošenje mogućih dobrih iskustava, te uspostavljanje poslovne suradnje. Iskorištena je prigoda za pobliže upoznavanje sa načinom rada u području aktivnosti vezanih za profesionalnu orijentaciju i selekciju.
5. Posjeta Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područna služba Split. Cilj posjete bio je upoznavanje sa radom u sektoru zapošljavanja u susjednoj državi, prenošenje mogućih dobrih iskustava, te uspostavljanje poslovne suradnje. Iskustva posjećene institucije će pomoći u uspostavljanju novih oblika rada (šalter sustav, odsjek za rad sa poslodavcima, profesionalno usmjeravanje i selekcija).
6. Održan je sastanak Tima za osposobljavanje stručnih radnika, u sklopu realizacije projekta „Papilot“, u Sarajevu. Napravljen je pregled stanja na području osposobljavanja, definirane su potrebe županijskih službi za zapošljavanje, te je pripremljen plan osposobljavanja za slijedeće razdoblje
7. 10.09.2009. Ministarstvo obrane BiH u suradnji sa IOM – Međunarodnom organizacijom za migracije je organiziralo Poslovni forum sa fokusom na podršku ekonomskoj reintegraciji prekobrojnog osoblja. Cilj foruma bio je ukazivanje na mogućnosti ekonomske reintegracije prekobrojnog vojnog

osoblja u Mostaru i da usvoji zaključke kojima će se dalje stimulirati društveno-ekonomska reintegracija ove skupine u ekonomski život njihovih lokalnih zajednica, uz aktivnu interakciju i podršku relevantnih aktera iz zajednice. Pored predstavnika Ministarstva obrane i IOM-a, forumu se prisustvovali i predstavnici udruga poslodavaca, Regionalne razvojne agencije te predstavnici državnog sektora HNŽ-a. U okviru foruma Služba je održala prezentaciju informacija o stanju na tržištu rada, i mogućim načinima sudjelovanja u rješavanju problema koji su izloženi na Forumu.

U proteklom razdoblju pokrenute su aktivnosti vezane sa profesionalno usmjeravanje učenika završnih razreda srednje škole gimnazijskog usmjerenja. U sklopu spomenutog projekta urađeno je sljedeće.

- Obaviješteno je Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŽ/K, te Pedagoški zavod i Zavod za školstvo o predstojećim aktivnostima,
- Uspostavljeni su kontakti sa ravnateljima gimnazija na prostoru županije, te su dogovoreni sastanci sa njima,
- Pripremljen je promotivni i informativni materijal za učenike i razrednike,
- izvršena je nabavka psihologijskog instrumentarija
- izvršeno je anketiranje i informiranje učenika završnih razreda gimnazijskog usmjerenja.

Na temelju vraćenih anketa organizirana su psihološka testiranja svih zainteresiranih učenika, te je nakon toga, upriličeno i individualno savjetovanje za svakog od njih. Točni podaci o broju obuhvaćenih učenika bit će dostupni nakon završetka cjelokupnog procesa.

Od 27. do 29.05.2009.godine, u okviru projekta „Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju mjera aktivne politike zapošljavanja“ (Papilot) upriličena je studijska posjeta Zavodu za zapošljavanje Crne Gore. Tijekom trodnevne posjete, kojoj su nazočili predstavnici svih županijskih službi za zapošljavanje, upoznali su se sa organizacijom rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, te posjetili pojedine biroe rada (Budva i Bar) i na licu mjesta vidjeli i praktičan načina rada. Cilj posjete bio je upoznati se dobrom praksom u susjednoj državi, te je prilagoditi našim uvjetima i implementirati je.

10-12.06.2009.godine u svrhu uvođenja novih praksi u radu Službi za zapošljavanje HNŽ/K, za savjetodavce Podružnice Mostar-Odjeljenje 1 organizirana je trodnevna obuka. Cilj obuke bio je upoznati ih sa sustavom rada šalter sale, te ih osposobiti za rad u tom smjeru. Također su prošli i obuku koja se tiče novog načina rada sa nezaposlenom osobom-vođenje intervjua, čiji je ishod pravljenje plana zapošljavanja za nezaposlenu osobu. Svi polaznici su uspješno prošli obuku. Nakon toga su u dogovoru sa rukovodstvom Službe izvršene prilagodbe fizičkih uvjeta rada načelima šalter sale, te dogovoren način rada u slijedećem razdoblju prilagodbe. Na temelju stečenih iskustava, plan je da ovaj način rada u potpunosti zaživi do jeseni.

U proteklom razdoblju intenzivno se pratio rad i prilagođavanje na nove načine rada u Podružnici Mostar-Odjeljenje 1. Pokazalo se da su uposlenici jako dobro

prihvatili nove metode, uspješno su nastavili obavljanje jednodnevnih seminara, te su implementirali i izvođenje individualnih intervjua sa nezaposlenim osobama, u cilju izrade plana zapošljavanja i poticanja nezaposlenih osoba za aktivno traženje posla. Također su dali sugestije za daljnja poboljšanja, koje će se u narednom razdoblju provesti. Slijedeći koraci u ovom pravcu bit će daljnje preinake u fizičkim uvjetima rada, provođenje dodatnih obuka za uposlenike, te kreiranje novih programa obuka za nezaposlene osobe.

U cilju upoznavanja učenika završnih razreda srednjih škola o rokovima i načinu prijavljivanja u evidencije nezaposlenih, te mogućnostima zaposlenja, kao i svake godine, upućen je dopis svim srednjim školama u županiji sa prigodnim lecima, te kratkim uputstvom i obavještenjem učenicima o njihovim pravima i obvezama nakon završetka školovanja.

Također, u okviru Zakonom utvrđene djelatnosti Služba je, posredstvom Komisije za profesionalnu orijentaciju, održala jednu sjednicu i obradila osam učenika završnih razreda osnovne škole ometenih u psihofizičkom razvoju. Prema ocjeni Komisije, svi učenici pri izboru zanimanja mogu nastaviti daljnje školovanje u odabranom zanimanju.

Na osnovu Zakona o zapošljavanju stranaca, u ovom razdoblju je izdato 70 radnih dozvola od čega za državljane Hrvatske je izdato 26, Srbije 13, Kine 6, Makedonije 5 i 20 dozvola za državljane ostalih zemalja.

Najviše stranih državljana je zaposleno u Mostaru i to 47, Čapljina 6, Konjicu 8, Čitluk 4, Prozor-Rama 2, Neumu 2 stranca i Stolac 1 stranac. Po kvalifikacionoj strukturi za VSS je izdato 23 radnih dozvola, VŠS 6, za SSS 14, KV 5, NK 7 i PK 15 dozvole.

Zbog odobrenih kvota u izdavanju radnih dozvola, Služba redovno dostavlja podatke o izdatim radnim dozvolama Agenciji za rad i zapošljavanje i nadležnom državnom ministarstvu.

Izdato je 5 rješenja o prestanku važenja radne dozvole, zbog negativnog rješenja o boravku.

U ovom razdoblju su urađene pripreme za održavanje tečajeva informatike za 2 grupe po 15 nezaposlenih osoba.

2. Evidencije, analize i informiranje

Početkom 2009. godine na evidenciji nezaposlenih nalazile su se 29.403 nezaposlenih osoba, a koncem rujna bilo je 29.652, što je povećanje za 0,9 %.

Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba koncem rujna 2009. i usporedni pregled na dan 31.12.2008. godine izgleda ovako:

Stupanj stručnog obrazovanja	Stanje 31.12.2008.		Stanje 30.09.2009.		INDEX 4 : 2
	Broj nezaposlenih	Udio	Broj nezaposlenih	Udio	
1	2	3	4	5	6
VSS	1.077	3,6	1.462	4,9	135,8
VŠS	741	2,5	767	2,6	103,5
SSS	7.726	26,3	7.809	26,3	101,1
NSS	0	0	0	0	0
VKV	201	0,7	182	0,6	90,6
KV	11.699	39,8	11.670	39,4	99,8
PKV	3.139	10,7	3.038	10,3	96,8
NKV	4.820	16,4	4.724	15,9	98,0
UKUPNO	29.403	100,0	29.652	100,0	100,9

Porast nezaposlenih osoba ostvaren je kod viših stupnjeva obrazovanja i to: kod VSS za 35,8%, VŠS za 3,5% i SSS za 1,1%, a kod ostalih stupnjeva zabilježen je pad i to: VKV za 9,4%, PKV za 3,2%, NKV za 2% i KV za 0,2%.

I relativni udio povećan kod VSS za 1,3%, VŠS za 0,1% i KV za 0,1%, a smanjen kod NKV za 0,5%, KV za 0,4%, PKV za 0,4% i VKV za 1%, a kod SSS je relativni udio ostao isti.

Gledano po općinama porast nezaposlenih u odnosu na početak godine zabilježen je u Konjicu za 5,3% (ili 187 osoba), Jablanica za 4,4% (ili 78 osoba), Prozor-Rama za 3,3% (ili 60 osoba), Ravnom za 3,2% (ili 1 osoba), Neum za 2,3% (ili 7 osoba) i Mostar 0,6% (ili 90 osoba).

Kod ostalih općina ostvaren je pad nezaposlenih osoba i to: Čapljina manje za 3,9% (ili 118 osoba), Čitluk 2,1% (ili 44 osobe) i Stolac manje za 0,5% (ili 12 osoba), itd.

Struktura nezaposlenih osoba po stupnjevima stručnog obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
			Čapljina	2.867	1.397	130	102	707	0	19
Čitluk	2.028	1.081	90	68	591	0	0	937	339	3
Jablanica	1.850	901	66	35	491	0	12	757	69	420
Konjic	3.717	1.799	94	45	780	0	8	1.303	24	1.463
Mostar	14.778	7.544	927	426	4.273	0	125	5.653	1.469	1.905
Neum	315	134	16	10	92	0	1	134	60	2
Rama- Prozor	1.871	807	54	43	368	0	0	743	46	617
Ravno	32	10	3	0	12	0	1	10	0	6
Stolac	2.194	998	82	38	495	0	16	941	614	8
Ukupno	29.652	14.671	1.462	767	7.809	0	182	11.670	3.038	4.724

Prema stupnju stručnog obrazovanja najveći udio je kod KV radnika 39%, zatim slijedi SSS 26%, NK 16%, PK 10%, VSS 5%, VŠS 3% i VKV 1%.

Najbrojnija zanimanja u pojedinim stupnjevima obrazovanja su kod:

NKV, radnici bez zanimanja 4.724, daktilografi 95, pomoćni kuhar 37,
 PKV i pomoćni građevinski radnik 32, pomoćni tesar 19, pomoćni zidar 18,
 NSS: pomoćni bojadisar 16, konfekcijski krojač 12, frizer za žene 12, itd.

KV i prodavač 2.054, bravari 961, automehaničari 911, frizer za žene
VKV: 629, konobar 603, kovinotokar 532, kuhar 457, vozač 435, itd.

SSS: ekonomski tehničar 1.384, maturant gimnazije 1.093, strojarski
tehničar 788, medicinski tehničar 382, tehničar za cestovni promet
353, itd.

VŠS: ekonomist 138, nastavnik razredne nastave 122, nastavnik
predškolskog odgoja 96, pravnik 87, nastavnik biologije i kemije 52,
itd.

VSS: diplomirani pravnik 240, dipl. ekonomista 186, dipl. inženjer
poljoprivrede 88, profesor engleskog jezika 76, dipl. pedagog 69,
profesor hrvatskog jezika i književnosti 65, dipl. ekonomist –
financijsko računovodstveni smjer 58, dipl. novinar 49, dipl. inženjer
za računare 36, dipl. povjesničar profesor 35, dipl. inženjer
strojarstva 34, profesor njemačkog jezika 29, prof. bosanskog jezika
25, časnik policije 21, itd.

Bez radnog iskustva na evidenciji se nalazi 12.954 osobe.

U ukupnom broju nezaposlenih nalazi se i 7.690 demobiliziranih branitelja, 515 članova porodica poginulih i nestalih boraca, 582 ratnih vojnih invalida, 16 invalida –civilnih žrtava rata i 106 ostalih invalida.

U odnosu na početak godine broj demobiliziranih branitelja smanjio se za 6,4% ili za 544 branitelja.

Tijekom promatranog razdoblja na evidenciju Službe prijavilo se 5.371 nezaposlenih osoba koje prvi put traži zaposlenje, što je za 9 % ili 452 osobe više nego u istom razdoblju prošle godine.

Najveći broj novoprijavljenih osoba u promatranom periodu zabilježen je u Mostaru (2.658), Konjicu (786), Čapljini (556), Jablanici (363), Čitluku (349), Prozor-Rami (317), Stocu (262), Neumu (102) i Ravnom (8).

Zbog neredovitog javljanja, zaposlenja, odustajanja od traženja zaposlenja, ažuriranja kartoteke ili drugih razloga sa evidencije u ovom periodu brisano je ukupno 5.122 nezaposlenih osoba što je za 29% manje nego u istom razdoblju prošle godine.

U ovom razdoblju izrađeni su Izvještaj o radu Službe za 2008. godinu, Program rada Službe za 2009. godinu koji su usvojeni na Upravnom vijeću Službe,

dostavljeni su na suglasnost Vladi HNŽ/HNK, a zatim distribuiran svim zainteresiranim subjektima, kao i Izvještaji o radu Službe za tri i šest mjeseci 2009. godine.

Na temelju rezultata istraživanja tržišta rada obavljenog krajem 2008. godine početkom godine je sačinjena Informacija o istraživanju tržišta rada u 2008. godini koju je usvojilo Upravno vijeće. Prikupljeni podaci služe za kratkoročna predviđanja na tržištu rada, vođenje upisne politike, te izradu konkretnih program zapošljavanja i stručne pripreme. Informacija je distribuirana svim zainteresiranim subjektima.

Početkom lipnja održan je u Sarajevu sastanak radne skupine za istraživanje tržišta rada Federacije BiH na kojem su dogovorene izmjene upitnika za istraživanje, utvrđen uzorak i utvrđena dinamika narednog istraživanja.

U izvještajnom razdoblju održano je pet su sastanaka ravnatelja Federalnog zavoda za zapošljavanje sa ravnateljima županijskih službi za zapošljavanje u zgradi Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo.

Na dnevnom redu su se nalazila pitanja vezana za zaključke sa sastanka predstavnika županijskih službi za zapošljavanje o temi „Ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, s posebnim osvrtom na pravna pitanja ostvarivanja prava za novčanu naknadu razvojačenih branitelja“. Također se razmatrao prijedlog Federalnog zavoda za zapošljavanje za izmjenu i dopunu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Stavio se poseban naglasak na probleme u svezi sa isplatom novčane naknade prema odredbama Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji. Uz tekuća pitanja bilo je potpisivanje Etičkog kodeksa zaposlenika javnih službi za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Također su razmatrana pitanja vezana za koordinaciju aktivnosti na izradi finansijskih planova za razdoblje od 2010. – 2012. godine, raspravljalo se o realizaciji program prekvalifikacije i dokvalifikacije, o suglasnosti za biometrijsko evidentiranje nezaposlenih osoba, te o konsultatskim uslugama za informacijske tehnologije.

U Sarajevu je održana IV direktorska konferencija Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe. Centar je osnovan u lipnju 2007. godine, a osnivači su ravnatelji javnih službi za zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Rumunjske, Srbije, Slovenije i Turske. Teme ove konferencije bile su „Uloga službi za zapošljavanje u kontekstu globalne ekonomske krize“ i „Informacijski sustavi u službi tržišta rada – austrijska iskustva“. Konferencija je održana u organizaciji Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.

Krajem ožujka održan je izvanredni sastanak ravnatelja Federalnog zavoda za zapošljavanje i županijskih službi za zapošljavanje, a tema je bila dogovor o isplati novčane naknade nezaposlenim razvojačenim braniteljima za veljaču

tekuće godine. Sastanku je prisustvovao ministar Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, kao i predsjednik Saveza demobiliziranih boraca obrambeno-oslobodilačkog rata F BiH 1992. – 1995. Doneseni su zaključci da je neophodno da Vlada F BiH osigura sredstva za isplatu zaostalih naknada iz 2008. godine, da su u rješavanje ovog problema aktivno uključite i županijske vlade.

Krajem travnja na inicijativu gospodina Mirsada Kebe, potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, organiziran je sastanak sa ravnateljima javnih službi za zapošljavanje u Federaciji bosne i Hercegovine. Povod za organiziranje ovog sastanak bio je primjena Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji.

22.-24.04.2009. godine u okviru projekta „Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju mjera aktivne politike zapošljavanja“ u Jajcu je održana edukacija rukovoditelja podružnica/biroa rada županijskih službi za zapošljavanje. Teme koje su se obrađivale tijekom obuke bavile su se organizacijom upravljanja, osobnim kompetencijama rukovoditelja, a poseban naglasak je bio na radu s poslodavcima, suradnji sa institucijama te formiranju partnerskih vijeća na lokalnom nivou. Obuke slične tematike je održana i u Goraždu, 07.-08.05.2009. godine.

U prostorijama Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona“ u Bihaću, održan je redovni sastanak ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje. Tom prigodom je predstavnik tvrtke „Primion“ izvršio prezentaciju biometrijskog evidentiranja nezaposlenih osoba. Također je ravnateljima prezentiran Sporazum o suradnji Federalnog zavoda za zapošljavanje i Udruženja poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Služba NHŽ/K bila je domaćin redovnom sastanku ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje. Tom prigodom su se razmatrala pitanja vezana za isplatu naknada nezaposlenim razvojačenim braniteljima, iznijeta je informacija te se raspravljalo i o realizaciji programa obuke, doobuke i prekvalifikacije. Također je gostima predstavljen i novi način organizacije rada u Podružnici Mostar – Odjeljenje 1, gdje je uvedena šalter sala, te novi informatički sustav za vođenje evidencija naše Službe.

16.–17.07.2009. godine Agencija za razvoj Splitsko-dalmatinske županije Republike Hrvatske, u suradnji sa Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, organizirala je dvodnevnu radionicu vezano za IPA prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina. Program ima za cilj potaknuti stvaranje prekograničnih partnerstava putem zajedničkih aktivnosti kroz projekte radi jačanja gospodarstva, zaštite prirode i okoliša, te jačanje socijalne kohezije programskog područja.

17.–18.09.2009. u Novoj Biloj održana je 2. sjednica Savjeta projekta „pomoć za samopomoć“, u organizaciji Fondacije „Kрила наде“ – BiH. Tom prilikom su

svečano uručeni interni certifikati o završenoj doobuci stipendistima Fondacije, te su postavljeni ciljevi za narednu godinu.

U prostorijama Službe za zapošljavanje HNŽ/K održao se sastanak Nadzornog tima koji djeluje u okviru realizacije projekta „Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju mjera aktivne politike zapošljavanja“. Prezentirane su planirane i dodatne projektne aktivnosti, te se razgovaralo o aktivnostima na doktrini rada.

U Sarajevu je održan seminar „Certificiranje i priznavanje formalnog i informalnog učenja: glavni prioriteti obrazovanja i obučavanja odraslih“, u organizaciji EFT-a. Cilj seminara je bio nastavak aktivnosti na jačanju svijesti o pitanju obrazovanja odraslih. Zajedno sa predstavnicima različitih institucija i poslodavaca, poseban fokus je stavljen na pitanje certifikacije i priznavanja formalnog i neformalnog učenja, te su predstavljena iskustva drugih zemalja. Kao primjer dobre prakse, predstavljen je francuski model.

Početak godine u Sarajevu je održana druga ETF radionica „Studija izvodljivosti: Obrazovanje i obuka odraslih u Bosni i Hercegovini“. Cilj radionice je unapređenje obrazovanja i obuke odraslih u BiH; diskutiralo se o rezultatima studije ETF-a, te su se prezentirala nova saznanja o poticajima za obrazovanje odraslih u zemljama EU, te o konkretnom pristupu obučavanju odraslih u Francuskoj. Kroz tematske sesije i radne grupe razmatrali su se prioriteti, koraci i akteri u daljem razvoju obrazovanja i obuke odraslih u BiH.

Sredinom veljače u AVAZ Business Centru upriličena je svečana dodjela certifikata ISO 9001 : 2000 županijskim službama za zapošljavanje, te Federalnom zavodu za zapošljavanje. Medijski popraćenoj svečanosti su prisustvovali ravnatelji i menadžeri za kvalitetu certificiranih ustanova, predstavnici certifikacijske kuće TUV CROATIA d.o.o., te predstavnici resornih ministarstava.

Za izradu novog aplikacijskog – računalnog programa Službe za zapošljavanje HNŽ/K koji ima za cilj objedinjavanje postojećih programa u primjeni, te njihovu nadogradnju sukladno zakonskim izmjenama i Pravilniku o vođenju evidencija o nezaposlenim osobama formirana je radna skupina od tri člana ispred Službe za zapošljavanje čiji je zadatak pružiti stručnu podršku pri izradi programa izvođaču. Radna skupina je održala sastanak sa predstavnicima izvođača na kojem je dogovorena metodologija i dinamika rada, te način u komunikaciji i dostavljanja potrebnih dokumenata.

Izvršena je revizija ranijih generalnih zahtjeva prema izvođaču jer u njima nije sadržano sve ono što je potrebno u novonastalim okolnostima.

U namjeri sagledavanja postojećih potreba, te onemogućavanja eventualnih nedostataka koji se javljaju u postojećim programima (EPIS i sl.) obidene su županijske službe za zapošljavanje Zapadnohercegovačke županije (EPIS

program) i Srednje-bosanske (objedinjavanje podataka LMIS – program), te Federalni zavod za zapošljavanje (težnja za izradom kompatibilnog programa). Sačinjena je funkcionalna specifikacija programa po obrascima – modulima za obradu podataka iz Kartona nezaposlene osobe E-1, Kartona osobe koja trži promjenu zaposlenja E-1A, Prijave slobodnog radnog mjesta E-2, Kartona poslodavca E – 3, Izvještaja o zasnivanju radnog odnosa M – 1 i Prijava o prestanku radnog odnosa M – 3.

Istodobno se radilo na izradi novih šifarnika – kodova, te modaliteta – opcija, kao i ažuriranju postojećih kao neophodnih alata za izradu programa. Završena je izrada izlaznih izvještaja – statističko-analitičkih tablica i testiranje funkcionalnosti programa je u završnoj fazi.

Snimljeno je stanje računalne i komunikacijske opreme u svim podružnicama Službe radi eventualne nabavke dodatne opreme za nesmetano funkcioniranje novog programa.

Izvršena je prezentacija programa članovima radne skupine ispred Službe za zapošljavanje, te svim ravnateljima Službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i predstavnicima Federalnog zavoda.

U svezi kontinuiranog ažuriranja evidencija nezaposlenih osoba podružnicama se redovito dostavljaju spiskovi novozaposlenih osoba od strane Zavoda MIO/PIO, a o broju brisanih osoba sa evidencije koji su pronađeni na tim spiskovima redovito se izvještava Federalni zavod za zapošljavanje.

Podaci o broju novoprijavljenih osoba koje su ostale bez posla u BiH i inozemstvu u sklopu praćenja posljedica globalne ekonomske krize dostavljaju se redovito mjesečno Federalnom zavodu za zapošljavanje, Agenciji za rad i zapošljavanje, kao i resornom ministarstvu.

U sklopu aktivnosti objedinjavanja podataka o korištenju prava iz materijalno-socijalnog osiguranja prema jedinstvenom obrascu Federalnog zavoda za zapošljavanje dostavljaju se mjesečni podaci o korisnicima redovite novčane naknade, novčane naknade za razvojačene branitelje i korisnicima zdravstvenog osiguranja.

Na traženje Federalnog zavoda za zapošljavanje dostavljeni su podaci o konkretnim zanimanjima u svrhu pojašnjenja opravdanosti promjena u kvalifikaciji i šifarniku zanimanja koji je implementiran u EPIS-u, kao i na traženje Bosanskohercegovačkog udruženja nastavnika njemačkog jezika.

Na zahtjev Fakulteta političkih nauka Sarajevo dati su podaci o višoj, visokoj spremi i magistrima znanosti (za zanimanje socijalni radnik) za potrebe izrade naučnog rada.

Vršena je redovita mjesečna dostava statističkih podataka o aktivnostima Službe Federalnom zavodu za zapošljavanje BiH, Federalnom i županijskom

ministarstvu socijalne skrbi, raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnom zavodu za statistiku, kao i njihovom odjeljenju za statistiku u županiji.

U promatranom razdoblju tiskano je devet brojeva «Statističkog biltena» i tri broja Informativnog pregleda „Zapošljavanje“.

Služba ima zakonsku obvezu oglašavanja radnih mjesta i to je redovito vršeno putem radija Herceg-Bosne, lokalnih radio i TV postaja, kao i na web stranici Službe.

U ovom razdoblju objavljeno je 127 natječaja u kojima je traženo 779 djelatnika.

U više navrata predstavnici Službe i podružnica sudjelovali su u emisijama Radio postaje Mostar, TV Mostar, Federalnoj TV, BHTV – 1, Radio H-B i portal Bljesak – Info.

Više puta objavljuvani su članci u “Slobodnoj Dalmaciji”, “Večernjem listu”, «Dnevnom listu», «Dnevnom avazu», «Oslobođenju» i «Jutarnjim novinama» kao i u drugim tiskovinama o aktivnostima Službe.

3. Organizaciono-pravni i opći poslovi

1. Rad Upravnog vijeća

U izvještajnom razdoblju 2009. godine održano je šest sjednice Upravnog vijeća na kojima je:

- usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu;
- usvojen prijedlog izmjena i dopuna Financijskog plana Službe za 2009.;
- usvojen Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona u 2008. godini, te Izvještaj o radu Službe u prvom tromjesečju i prvom polugodištu 2009.;
- usvojen Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2008. godini;
- usvojen Program rada Službe u 2009. godini, te Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju u prvom tromjesečju i prvom polugodištu 2009. god.;
- usvojena Informacija o istraživanju tržišta rada;
- usvojena Informacija o financijskom stanju Službe u siječnju 2009., te pitanje dalje isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima;
- donesena odluka o načinu utroška preostalih sredstava namijenjenih za aktivnu politiku zapošljavanja;
- donesena odluka o umanjenju iznosa novčane naknade temeljem prestanka radnog odnosa.

Sa svih sjednica su izrađene odluke, ugovori i dr. materijali i dostavljeni nadležnim institucijama ili sektorima radi realizacije istih.

2. Materijalno osiguranje nezaposlenih osoba.

Ovaj vid materijalno pravne zaštite obuhvata ostvarivanje prava na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i pravo na mirovinsko i invalidsko osiguranje sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba, Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju. Ovome treba dodati i Zakon o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, koji se primjenjuje od 01.05.2007.

Navedenim Zakonom, neuposleni razvojačeni branitelj ima pravo na novčanu naknadu za vrijeme neuposlenosti ovisno o vremenu provedenom u oružanim snagama. Visina te naknade iznosi 25% prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine, a isplaćivat će se za razdoblje od jedne do tri godine.

U izvještajnom razdoblju ova Služba je zaprimila 233 nova zahtjeva neuposlenih razvojačenih branitelja i svi zahtjevi su riješeni. Koncem travnja tekuće godine 5650 razvojačenih branitelja koristilo je pravo na novčanu naknadu temeljem sudjelovanja u obrani BiH, dok je koncem svibnja taj broj smanjen na 4323. Bitno je napomenuti da je broj korisnika smanjen za cca 1300 radi isteka vremena korištenja osobama koje su imale pravo na novčanu naknadu u trajanju od dvije godine, dok je za 127 korisnika tog prava utvrđena obveza vraćanja sredstava na ime primljenih novčanih naknada na koje nisu imali pravo, jer su istovremeno koristili i pravo na invalidninu.

Promatrano po općinama najviše korisnika novčane naknade temeljem sudjelovanja u obrani BiH ima Mostar, zatim slijedi Konjic, Čapljina, Prozor-Rama, Stolac, Čitluk, Jablanica, Neum i Ravno.

Tijekom veljače i travnja Općinskom sudu u Konjicu podneseno je cca 350 tužbi odnosno prijedloga za izvršenje od strane razvojačenih branitelja zbog neisplaćenih novčanih naknada iz travnja, svibnja i lipnja 2008. godine. Ukoliko isto učine i ostalih 7500 korisnika novčanih naknada sa područja drugih općina, to bi značilo izdvajanje ogromnih financijskih sredstava na ime ne samo novčanih naknada, nego i zateznih kamata, sudskih troškova, troškova odvjetnika, vještaka i sl.

Tijekom svibnja i lipnja objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima razvojačenih branitelja (dvije izmjene), ali je samo djelomično riješeno pitanje daljeg financiranja ove kategorije neuposlenih osoba. Naime, navedenim izmjenama utvrđena je obveza županijskih službi za zapošljavanje da osiguraju 50% svojih ukupnih prihoda za isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima, a razliku potrebnih sredstava treba osigurati Federacija i županije. Ovakvim zakonskim rješenjem upitne su sve temeljne zadaće Službe (aktivna politika zapošljavanja, ostvarivanje zdravstvenog osiguranja, pravo na novčanu naknadu iz radnog odnosa, mirovinsko i invalidsko osiguranje, i dr.).

Tijekom izvještajnog razdoblja u Službi je zaprimljeno 1791 zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu temeljem prethodnog radnog odnosa. Svi su blagovremeno riješeni. Značajno je porastao broj korisnika ovog prava sa tendencijom daljeg rasta. Prosječno vrijeme korištenja je šest mjeseci, a visina te naknade je cca 315,00 KM.

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvarile su prosječno mjesečno 17.674 osobe.

Pravo na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje stječu, sukladno članku 31. Zakona o posredovanju, one neuposlene osobe kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja kako bi ostvarile pravo na mirovinu. U izvještajnom razdoblju za 39 osoba je uplaćen doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, čime su stečeni uvjeti za njihov odlazak u mirovinu.

3. Kadrovi i opremljenost prostora

Na kraju rujna 2009. Služba je imala 67 uposlenih djelatnika, od čega njih 21 ima visoku stručnu spremu, 23 VŠS, VKV – 1, SSS 17 i 4 NK. Tijekom izvještajnog razdoblja dva djelatnika su otišla u mirovinu, a jedan je preminuo

U Središnjoj Službi u Mostaru trenutno je uposleno 29 djelatnika, a 38 su uposlenici podružnica. Matična evidencija uposlenih u Službi, vodi se sukladno Zakonu, a od siječnja 2008. godine se koristi program koji omogućava dostupnost podataka vezanih za kvalifikacionu, spolnu, starosnu strukturu, duljinu ukupnog radnog staža i sl.

Središnja služba i podružnice su smješteni u prostorima koji su u vlasništvu Službe. Renovirane su i adaptirane prostorije u podružnicama Jablanica i Čapljina, kao i dio podrumskih prostorija poslovne zgrade Središnje službe u Mostaru.

Tijekom izvještajnog razdoblja u Sektoru za organizaciono-pravne i opće poslove urađeni su svi tekući poslovi u svezi izrade odluka, raznih ugovora, tumačenja propisa i sl., a potom poslovi zavođenja prispjele pošte (1193 predmeta) i dostave nadležnim referentima na rješavanje i arhiviranje iste, tipkanje svih materijala itd.

Vršeno je održavanje objekata i opreme sukladno potrebama i raspoloživim finansijskim sredstvima.

4. Materijalno financijsko poslovanje

Ukupni prihodi i primici ostvareni u proteklom razdoblju iznose 10.390.137,00 KM. Sastoje se od poreznih prihoda u iznosu od 6.076.775,00 KM; neporeznih prihoda u iznosu od 14.954,00 KM, primljenih otplata datih zajmova u iznosu od 15.072,00 KM i primitaka za poticaj upošljavanja i novčane naknade razvojačenim braniteljima u iznosu od 4.283.336,00 KM. 58% ukupnih prihoda i primitaka čine porezni prihodi, tj. prihodi od doprinosa za osiguranje od neuposlenosti koji obveznici uplaćuju po stopi od 2 % na bruto plaće. 70 % obračunatog doprinosa obveznik uplaćuje na račun Županijske službe za zapošljavanje, a 30% na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje. Od 01.01.2009. godine stopa doprinosa je smanjena sa 2,50% na 2,00% tj za 20%.

Neporezni prihodi odnose se na prihode od kamata, prihode od usluga građanima i ostale prihode. Primici iz Federalnog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva financija F BiH odnose se na sredstva za poticaj upošljavanja u iznosu od 465.738,00 KM i sredstva za novčane naknade razvojačenim braniteljima u iznosu od 3.817.598,00 KM.

Ukupno ostvareni prihodi i primici veći su u odnosu na planirane, radi doznačenih sredstava za novčane naknade razvojačenim braniteljima. Primici za razvojačene branitelje iz Federalnog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva branitelja F BiH nisu planirani jer se u momentu izrade Financijskog plana nije ništa znalo oko načina financiranja i isplate novčanih naknada za razvojačene branitelje. U proteklom razdoblju isplaćene su novčane naknade za pet mjeseci tj. od 01.01.2009. do 31.05.2009. godine i iznose 4.125.052,00 KM, a financirane su iz sredstava Federalnog zavoda u iznosu od 1.512.956,00 KM i Ministarstva branitelja F BiH u iznosu od 2.304.642,00 KM i sredstava Službe u iznosu od 307.454,00 KM. Za poticaj upošljavanja planirana su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 KM, a realizirana u iznosu od 465.738,00 KM. U planiranim sredstvima dio sredstava odnosi se na sredstva za nerealizirane ugovore iz prethodnih godina, a dio sredstava na nove ugovore ukoliko budu odobrena sredstva u 2009. godini.

Prihodi od uplaćenih doprinosa manji su u odnosu na planirane za oko 14%, radi smanjene stope doprinosa i znatno manjih uplata u prvom kvartalu u odnosu na ostale.

Ukupni rashodi iznose 10.390.137,00 KM. Sastoje se od izdataka za: plaće i naknade troškova uposlenim, doprinose poslodavcima i ostale doprinose, materijal i ostale usluge, tekuće grantove pojedincima na temelju materijalno socijalne sigurnosti neuposlenih osoba, ostale grantove, za financiranje upošljavanja i nabavku stalnih sredstava.

U ukupnim izdacima najveću stavku čine izdaci za materijalno socijalnu sigurnost neuposlenih osoba i poticaj upošljavanja što iznosi oko 80% ukupnih rashoda.

Izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba iznose 7.825.730,00 KM, a sastoje se od izdataka za novčane naknade po osnovu radnog odnosa u iznosu od 2.297.406,00 KM za 777 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za novčane naknade za razvojačene branitelje u iznosu od 4.125.052,00 KM za razdoblje od 01.01.2009. do 31.05.2009. za 5443 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.292.386,00 KM za 17.674 korisnika prosječno mjesečno i izdataka za dokup staža za neuposlene osobe koje ispunjavaju uvjete za dokup staža u iznosu od 110.886,00 KM za ukupno 39 osoba. Izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba veći su od planiranih radi većeg broja korisnika novčanih naknada po osnovu radnog odnosa i isplaćenih novčanih naknada za razvojačen branitelje koje nisu bile planirane u 2009. godini.

Plaće i naknade troškova uposlenim iznose 1.664.102,00 KM od čega bruto plaće iznose 1.306.516,00 KM, naknade uposlenim i naknade članovima Upravnog vijeća 357.586,00 KM.

Broj uposlenih osoba na dan 30.09.2009. godine je 67 uposlenih osoba.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznose 145.598,00 KM, a odnose se na zakonom propisane doprinose na plaće i ostale doprinose.

Izdaci za materijal i usluge iznose 243.847,00 KM. Odnose se na nabavku materijala i usluge nastale obavljanjem djelatnosti Službe.

Za financiranje upošljavanja planirana su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 KM, a utrošena sredstva iznose 465.738,00 KM kroz programe upošljavanja. Dio sredstava će biti realiziran i u narednom razdoblju na temelju zaključenih ugovora.

Tekući grantovi iznose 12.100,00 KM, a odnose se na potpore pojedincima i neprofitnim organizacijama.

Za nabavku opreme planirana su sredstva u iznosu od 250.000,00 KM. Utrošena sredstva iznose 4.059,00 KM. Sredstva su utrošena za nabavku potrebne opreme u podružnicama Službe.

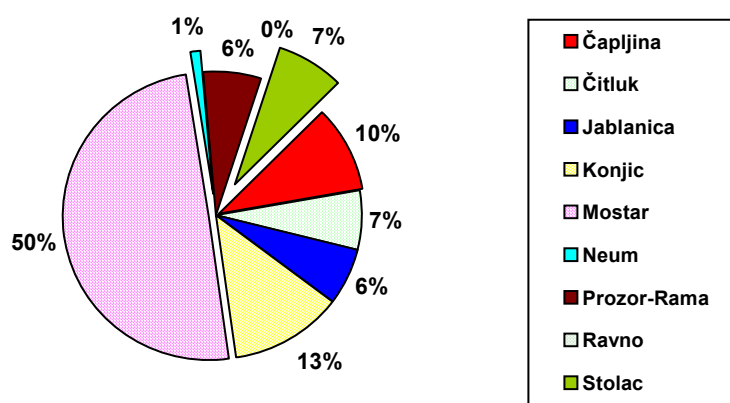
Za tekuću rezervu izdvojena su sredstva u iznosu od 33.022,00 KM koja ujedno čine višak prihoda nad rashodima odnosno neutrošena planirana sredstva za pojedine izdatke u proteklom razdoblju.

Prihodi od doprinosa su manji za 14% u odnosu na planirane prihode i 5% u odnosu na ostvarene prihode u istom razdoblju prethodne godine, što nije čudno s obzirom da je stopa doprinosa smanjena za 20%. Rashodi su povećani za 35% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i to radi rasta troškova za materijalno osiguranje neuposlenih osoba, tj. novčane naknade iz radnog odnosa koja je za 60% veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, s tim da je iznos novčane naknade za rujanj 2009. godine smanjen za 20%. Ovakav odnos prihoda i rashoda je razlog što Služba ne može izdvojiti ništa od planiranih sredstava za isplatu novčanih naknada za razvojačene branitelje. Izdvojena sredstava Službe za svibanj 2009. godine odnose se na sredstava iz prethodnih godina namijenjena za aktivnu politiku upošljavanja.

Višak prihoda nad rashodima i neutrošena sredstava po planiranim stavkama će biti utrošena ili preusmjerena do konca godine na druge izdatke.

PREGLED
STANJA I FLUKTUACIJE NEZAPOSLENIH OSOBA U RAZDOBLJU I – IX 2009. GODINE

PODRUŽNICA	Stanje na dan 31.12.2008	I - IX 2009. GODINE				INDEKS 6 : 2
		broj novoprijavljenih	brisani zbog zaposlenja	brisani ostali razlozi	Stanje 30. 9. 2009.	
1	2	3	4	5	6	7
ČAPLJINA	2985	556	321	353	2867	96,1
ČITLUK	2072	319	258	105	2028	97,9
JABLANICA	1772	363	170	115	1850	104,4
KONJIC	3530	786	293	306	3717	105,3
MOSTAR	14688	2658	1669	899	14778	100,6
NEUM	308	102	60	35	315	102,3
PROZOR -RAMA	1811	317	88	169	1871	103,3
RAVNO	31	8	2	5	32	103,2
STOLAC	2206	262	163	111	2194	99,5
UKUPNO	29403	5371	3024	2098	29652	100,9

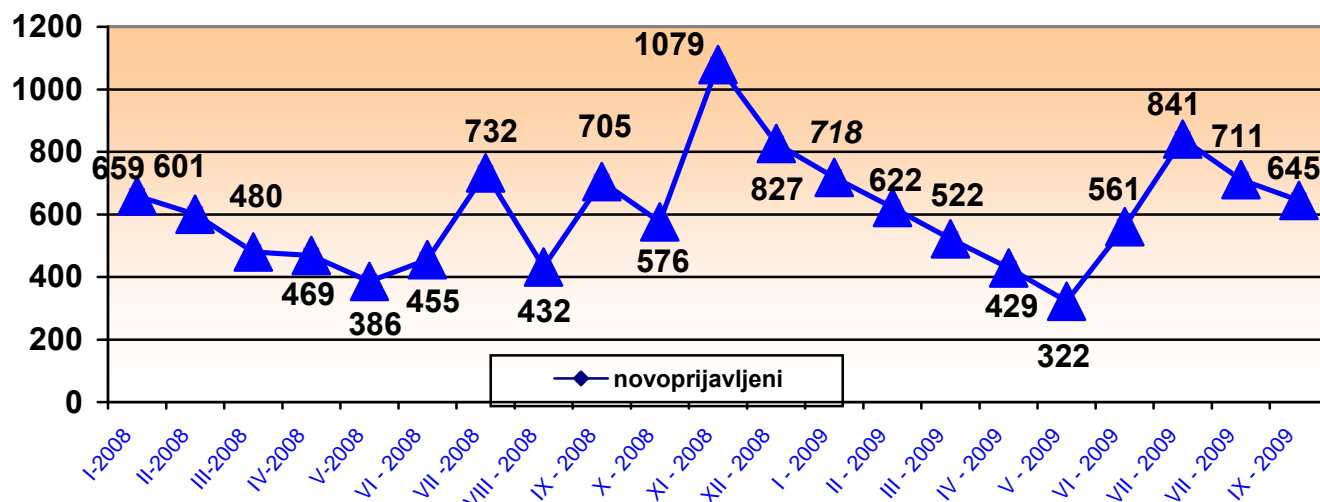

GRAFIKON -1
UČEŠĆE NEZAPOSLENIH OSOBA PO OPĆINAMA NA DAN 30.9. 2009.

**PREGLED BROJA NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJI ZAVODA
U RAZDOBLJU I-IX 2009. GODINE**

- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	Ukup no	Od toga žena	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	556	264	87	27	146	0	5	224	48	19
ČITLUK	319	182	54	16	107	0	0	127	15	0
JABLANICA	363	151	29	16	94	0	4	157	4	59
KONJIC	786	405	75	28	246	0	1	274	3	159
MOSTAR	2658	1356	479	115	907	0	7	856	153	141
NEUM	102	65	9	11	33	0	0	39	10	0
PROZOR RAMA	317	157	35	18	74	0	0	115	4	71
RAVNO	8	5	2	0	6	0	0	0	0	0
STOLAC	262	151	56	12	59	0	1	83	49	2
UKUPNO	5371	2736	826	243	1672	0	18	1875	286	451

GRAFIKON -2

PREGLED NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJU NEZAPOSLENIH PO MJESECIMA

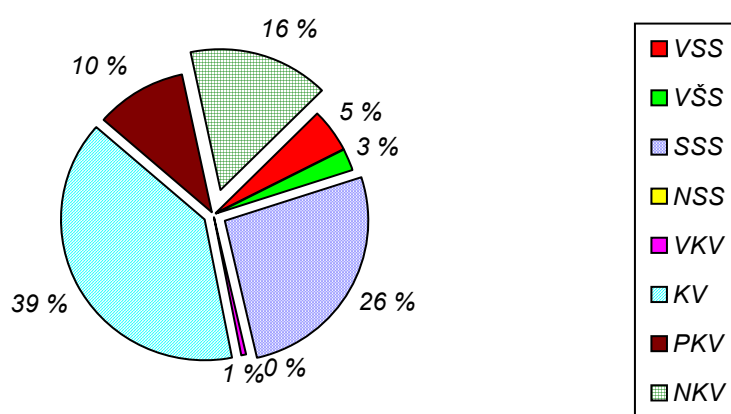
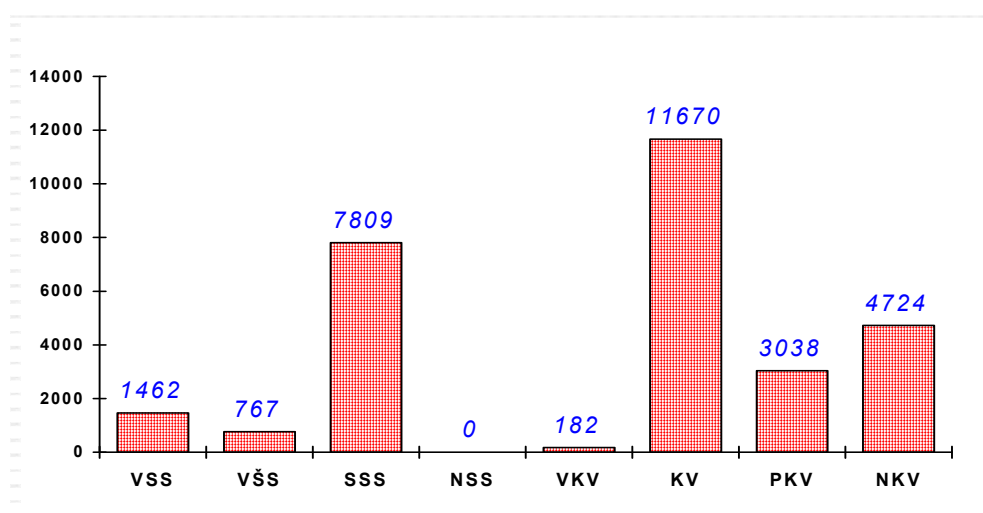
TABELA 3.

PREGLED
NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI NA DAN 30.09.2009. GODINE
- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA I SPOLU -

<i>PODRUŽNICA</i>	<i>UKUPNO</i>		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			<i>VSS</i>	<i>VŠS</i>	<i>SSS</i>	<i>NSS</i>	<i>VKV</i>	<i>KV</i>	<i>PKV</i>	<i>NKV</i>
ČAPLJINA	<i>Svega</i>	2867	130	102	707	0	19	1192	417	300
	<i>Žena</i>	1397	72	80	402	0	2	514	175	152
ČITLUK	<i>Svega</i>	2028	90	68	591	0	0	937	339	3
	<i>Žena</i>	1081	63	52	349	0	0	427	187	3
JABLANICA	<i>Svega</i>	1850	66	35	491	0	12	757	69	420
	<i>Žena</i>	901	37	20	300	0	0	288	27	229
KONJIC	<i>Svega</i>	3717	94	45	780	0	8	1303	24	1463
	<i>Žena</i>	1799	61	27	480	0	0	567	8	656
MOSTAR	<i>Svega</i>	14778	927	426	4273	0	125	5653	1469	1905
	<i>Žena</i>	7544	638	306	2471	0	9	2178	824	1118
NEUM	<i>Svega</i>	315	16	10	92	0	1	134	60	2
	<i>Žena</i>	134	9	9	44	0	0	51	20	1
PROZOR - RAMA	<i>Svega</i>	1871	54	43	368	0	0	743	46	617
	<i>Žena</i>	807	31	32	222	0	0	297	11	214
RAVNO	<i>Svega</i>	32	3	0	12	0	1	10	0	6
	<i>Žena</i>	10	2	0	5	0	0	3	0	0
STOLAC	<i>Svega</i>	2194	82	38	495	0	16	941	614	8
	<i>Žena</i>	998	53	32	266	0	0	318	324	5
UKUPNO Hercegovačko- neretvanska županija/ kanton	<i>Svega</i>	29652	1462	767	7809	0	182	11670	3038	4724
	<i>Žena</i>	14671	966	558	4539	0	11	4643	1576	2378

NEZAPOSLENE OSOBE NA EVIDENCIJI NA DAN
30. 09. 2009.g.
-PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

Stupanj stručnog obrazovanja	Broj radnika	Udio %
VSS	1462	49
VŠS	767	2,6
SSS	7809	26,3
NSS	0	-
VKV	182	0,6
KV	11670	39,4
PKV	3038	10,3
NKV	4724	15,9
UKUPNO	29652	100,0

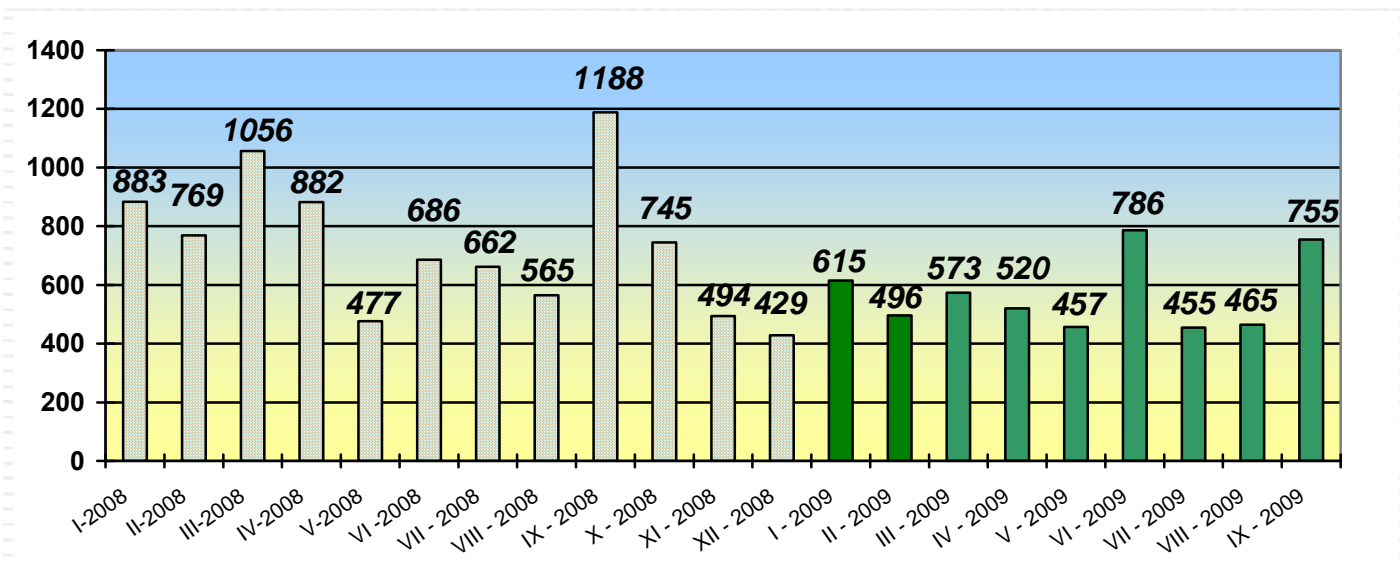

GRAFIKON- 3
NEZAPOSLENE OSOBE PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA NA DAN 30. 09. 2009.god.

**PREGLED BROJA BRISANIH SA EVIDENCIJE
U RAZDOBLJU I – IX 2009. GODINE**

- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	SVEGA	od toga ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	674	261	35	25	181	0	10	280	74	69
ČITLUK	363	178	31	17	114	0	0	152	49	0
JABLANICA	285	124	15	11	70	0	1	140	5	43
KONJIC	599	262	41	29	164	0	4	195	6	160
MOSTAR	2568	1220	268	108	907	0	14	883	172	216
NEUM	95	43	2	3	33	0	2	44	11	0
PROZOR-RAMA	257	110	16	7	60	0	1	112	3	58
RAVNO	7	4	2	0	4	0	0	1	0	0
STOLAC	274	124	31	17	56	0	5	97	67	1
UKUPNO	5122	2326	441	217	1589	0	37	1904	387	547

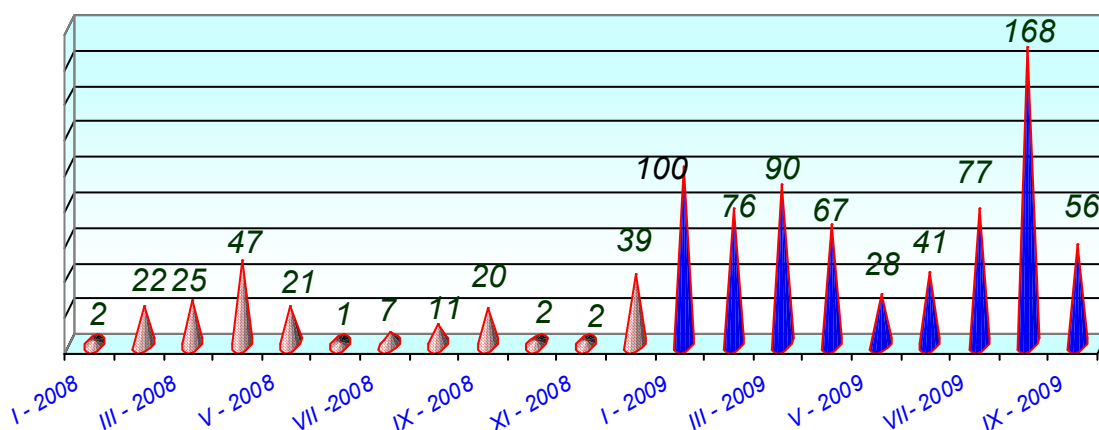
**GRAFIKON-4
BROJ BRISANIH OSOBA SA EVIDENCIJE PO MJESECIMA**

**PREGLED BROJA POTREBA ZA RADNICIMA
U RAZDOBLJU I - IX 2009. GODINE**

- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	Svega iskazane potrebe	od toga		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
		Neodređeno	Određeno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	32	1	31	2	28	0	0	0	1	1	0
ČITLUK	41	8	33	9	25	4	0	0	2	1	0
JABLANICA	86	60	26	8	3	17	0	0	57	0	1
KONJIC	81	0	81	8	0	14	0	0	54	4	1
MOSTAR	446	210	231	143	138	133	0	0	18	4	10
NEUM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PROZOR-RAMA	3	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0
RAVNO	14	14	0	11	3	0	0	0	0	0	0
STOLAC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	703	293	405	184	197	168	0	0	132	10	12

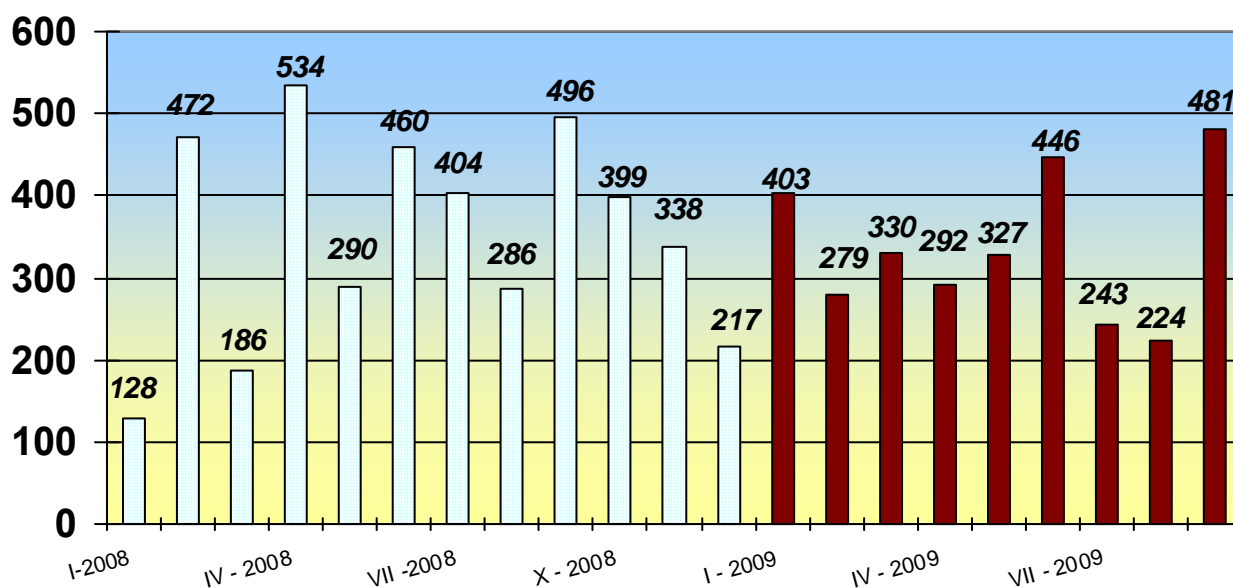

**GRAFIKON -5
BROJ ISKAZANIH POTREBA ZA RADNICIMA PO MJESECIMA**

PREGLED BROJA OSOBA KOJE SU SE ZAPOSILE SA EVIDENCIJE

U RAZDOBLJU I – IX 2009. GODINE

PODRUŽNICA	SVEGA	OD TOGA ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	321	142	32	16	103	0	2	137	21	10
ČITLUK	258	129	27	15	95	0	0	110	11	0
JABLANICA	170	59	13	11	39	0	0	91	0	16
KONJIC	293	114	34	23	87	0	2	104	0	43
MOSTAR	1669	829	264	83	610	0	2	577	62	71
NEUM	60	29	2	3	22	0	1	28	4	0
PROZOR-RAMA	88	36	13	6	18	0	0	33	0	18
RAVNO	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0
STOLAC	163	93	29	11	40	0	0	58	25	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	3024	1432	415	168	1015	0	7	1138	123	158

GRAFIKON – 6
BROJ ZAPOSLENIH OSOBA SA EVIDENCIJE PO MJESECIMA

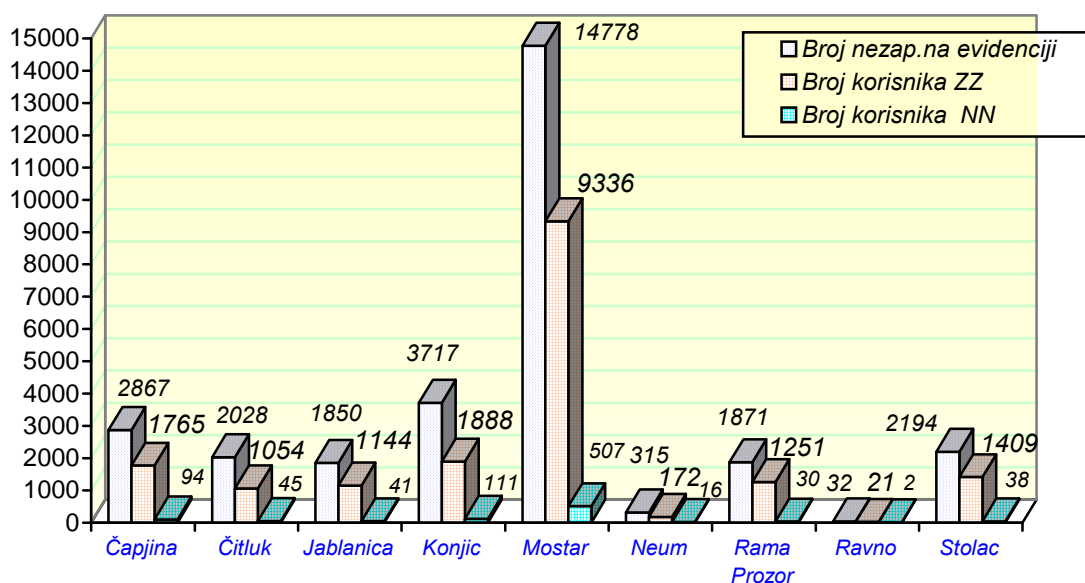
**PREGLED BROJA PRESTANKA RADNOG ODNOSA
U RAZDOBLJU I - IX 2009.GODINE**

--PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA --

PODRUŽNICA	svega	OD TOGA ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	221	89	15	10	55	0	4	107	27	3
ČITLUK	101	52	4	2	40	0	0	47	8	0
JABLANICA	292	124	22	8	81	0	3	126	3	49
KONJIC	684	340	51	16	201	0	0	258	157	1
MOSTAR	1587	802	191	65	586	0	3	556	63	123
NEUM	55	38	4	3	16	0	0	23	9	0
PROZOR- RAMA	132	67	4	6	30	0	0	48	1	43
RAVNO	3	1	1	0	2	0	0	0	0	0
STOLAC	82	41	16	4	21	0	0	25	16	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	3157	1557	308	114	1032	0	10	1190	284	219

**PREGLED BROJA KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I
NOVČANE NAKNADE NA EVIDENCIJI
- NA DAN 30.09.2009. GODINE -**

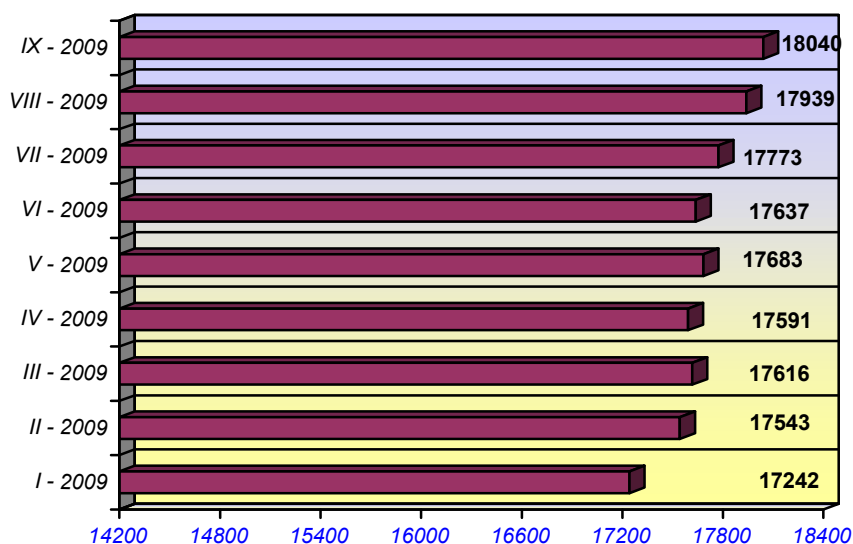
PODRUŽNICA	BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA NA DAN 30.09.2009.	BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	BROJ KORISNIKA NOVČANE NAKNADE
<i>ČAPLJINA</i>	2867	1765	94
<i>ČITLUK</i>	2028	1054	45
<i>JABLANICA</i>	1850	1144	41
<i>KONJIC</i>	3717	1888	111
<i>MOSTAR</i>	14778	9336	507
<i>NEUM</i>	315	172	16
<i>PROZOR -RAMA</i>	1871	1251	30
<i>RAVNO</i>	32	21	2
<i>STOLAC</i>	2194	1409	38
UKUPNO	29652	18040	884

**GRAFIKON-7
BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I NOVČANE NAKNADE
PO OPĆINAMA NA DAN 30.09.2009. GODINE**

**PREGLED BROJA KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
NA EVIDENCIJI NA DAN 30.09.2009. GODINE
--PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA--**

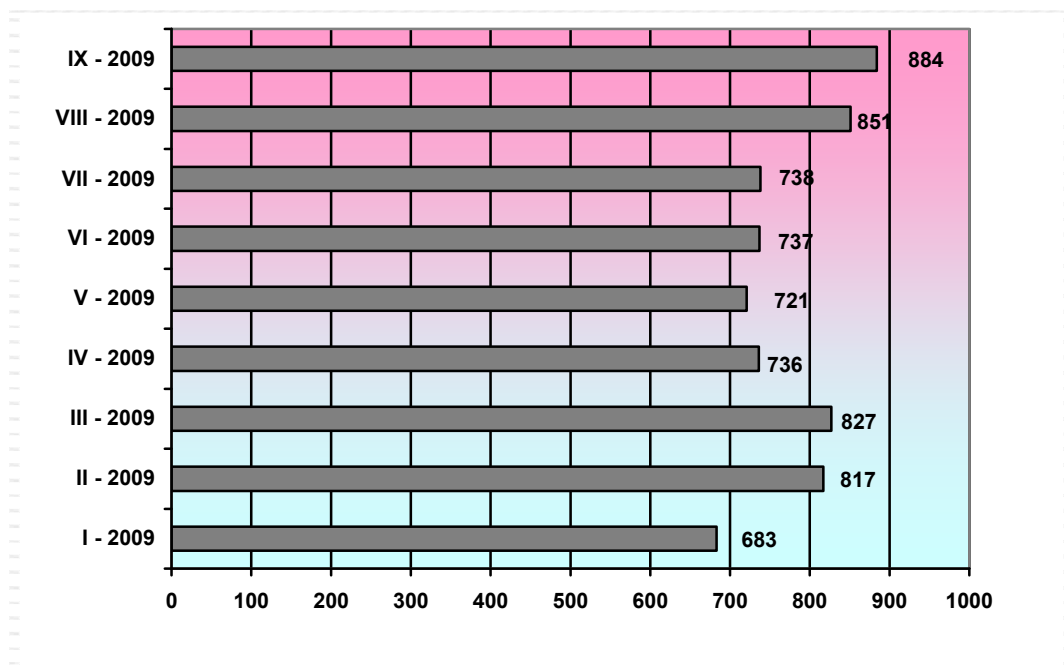
PODRUŽNICA	Ukupno	od toga žena	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
<i>ČAPLJINA</i>	1765	901	77	67	453	0	10	789	258	111
<i>ČITLUK</i>	1054	569	58	50	320	0	0	498	126	2
<i>JABLANICA</i>	1144	508	43	25	294	0	8	493	49	232
<i>KONJIC</i>	1888	809	55	28	449	0	5	703	13	635
<i>MOSTAR</i>	9336	4139	600	268	2610	0	102	3789	788	1179
<i>NEUM</i>	172	80	11	5	55	0	0	71	30	0
<i>PROZOR – RAMA</i>	1251	544	32	35	233	0	0	494	36	421
<i>RAVNO</i>	21	6	2	0	8	0	1	5	0	5
<i>STOLAC</i>	1409	623	58	25	335	0	12	621	351	7
UKUPNO	18040	8179	936	503	4757	0	138	7463	1651	2592

**GRAFIKON - 8
BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PO MJESECIMA**

**PREGLED BROJA KORISNIKA NOVČANE NAKNADE
NA EVIDENCIJI NA DAN 30. 09. 2009 . GODINE
--PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

PODRUŽNICA	Ukupno	od toga žena	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	94	41	20	8	18	0	2	37	8	1
ČITLUK	45	21	3	1	13	0	0	24	4	0
JABLANICA	41	21	2	4	8	0	2	19	2	4
KONJIC	111	40	6	7	28	0	0	45	0	25
MOSTAR	507	257	79	28	178	0	6	172	29	15
NEUM	16	12	2	3	5	0	0	5	1	0
PROZOR- RAMA	30	9	4	5	8	0	0	12	0	1
RAVNO	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0
STOLAC	38	12	6	0	8	0	1	15	8	0
UKUPNO	884	413	122	56	268	0	11	329	52	46

**GRAFIKON - 9
BROJ KORISNIKA NOVČANE NAKNADE PO MJESECIMA**

PREGLED BROJA RAZVOJAČENIH BRANITELJA, ČLANOVA OBITELJI
POGINULIH ILI NESTALIH BOJOVNIKA DOMOVINSKOG RATA I DR.

NA DAN 30.09.2009. GODINE

PODRUŽNICA	UKUPNO	Razvojačeni branitelji		ČLAN OBITELJI		Ratni vojni Invalidi	Invalidi civilne žrtve rata	Ostali invalidi
		SVEGA	Od toga žena	Poginulog	Nestalog			
<i>ČAPLJINA</i>	776	751	117	5	0	17	0	3
<i>ČITLUK</i>	648	642	276	1	0	1	2	2
<i>JABLANICA</i>	485	411	37	50	0	20	0	4
<i>KONJIC</i>	1332	1221	151	58	0	51	0	2
<i>MOSTAR</i>	4154	3315	434	382	0	370	8	79
<i>NEUM</i>	78	70	2	0	0	1	4	3
<i>PROZOR - RAMA</i>	801	666	53	10	0	113	0	12
<i>RAVNO</i>	7	7	1	0	0	0	0	0
<i>STOLAC</i>	628	607	45	9	0	9	2	1
<i>UKUPNO Hercegovačko- neretvanska županija / kanton</i>	8909	7690	1116	515	0	582	16	106

